

כסוי הדם פרק ששי חולין

פה.

עין משפט נר מצוה

יד א מיי פ"ג מהלכות
מעשה קרבנות ה' ח
מקנ ענין קפ"ג
בז ב ד מיי פ"ד מהל'
שמיטה ה' י סג
ענין סד טו"ש"ע י"ד ס'
כח כענין פ'
הז ה מיי פ"ב ע"ג ע"ג הלכה
ה'
ז ו מיי פ"ד ע"ג ע"ג ה' י'

גליון הש"ס

גב' נטר שפיכה שפיכה.
עין לעיל דף ס ע"ג
תוס' ד"ה בשפיכה:
שם למעוטי עוף מביא.
ע"י תוס' ר"ד קדושין
דף ט ע"ג ד"ה המקדש
נע בעולה:

שיטה מקובצת

אבל איכא דרמי ליה
מדדמי ליה. נ"ב ע"י
תוס' מנחות דף ד' ע"א:
ס' הקשה ה"ר אליעזר
ממין. נ"ב ע"י תוס'
בכורות דף ט' ע"ב:

רבינו גרשום

ור"י יוסי לטעמיה דאמר
דאי אשה נמי תקעה כו'.
כלומר ר' יוסי דמיית
מק"י ממילה שאין מכשין
דס כו' ביו"ט הוא אויל
לטעמיה דלא מצי למימר
תקיעת שופר בגבולין
יוביט שאין דואר דוחה
שבת וספיקא דוחה יו"ט
ה"י נימא לענין כו' שיהא
ספיקא דוחה יו"ט. דהכא
לינן ספק איש ספק אשה
רין הוא שיהא ספק דוחה
יו"ט דדואר אשה נמי
תקעה: שכן דוחה שבת
במקדש. גרסי': ראה רבי
דבריו של ר"מ באותו
ואת בנו ושנאו בלשון
חכמים. כלומר השוחט
ונמצאת טרפה השוחט
פרת השחית כו'. ר"ש
פטר וחכמים מחיבין
א) דהוה ר"מ דבריו של
ר"ש בכסוי הדם ר"מ
מחיב וחכמים פוטרין;
מה התם שחיטה שאינה
ראויה שמה שחיטה.
כלומר שחוטין חוץ שחיטה
שאינה ראויה היא וקרי
ליה שחיטה: גמר מטבח
בחולין צ"א מאי טבח
פרע להן בית השחיטה:
שחיטה ראויה דאמרו
צ"א מאי טבח
כלומר היכא מחיבין בכסוי
בשחיטה שראויה לאכילה
דכתיב אשר יאכל:

א) כל ואלה דבריו של ר"ש
בכסוי הדם ומני ממני ר"מ
יכו'.

מה דמילתא שבין אינה נוהגת בליצרות כבימים. ואס תאמר כיון שאין הפירכה מעין ק"ו שחלו דחיייה נשים הפירכה בתוך הק"ו כמו כליד הרגל (ב"ק דף ד' ע"ג) דעבי למילף שיהא קרן צרשות הניזק משלם נזק שלם משן ורגל ולא פרכינן מה לשן ורגל שכן היקרו מניו משום שאין הפירכה מעין ק"ו דהו מתשלומין וי"ל דהתם סברא בעלמא היא אבל חומר אקולא דכתיבה כמו שאינה נוהגת בליצרות כבימים דהכא פרכינן א"ע"ג דלא הו מעין ק"ו וכן צפרק קמח דוחסי (דף י') דיליף שחט ע"מ לזרוק שלא לשמו פסול מק"ו דשוחט על מנת לזרוק חוץ לזמנו ופריך מה לחון לזמנו שכן ככרת:

נשים סומכות רשות. היינו באקפויי ידא כדאמר באין דורשין (מגינה דף טו: ע"ג) אבל כלל כמה מודה רבי יוסי דלספור ומיימי הכא כי היכי דשרי רבי יוסי לסמוך לנשים באקפויי ידא א"ע"ג דנראה כעבודה צדקשים ה"ג תקיעה דליכא אלף איסורא דרצנן שרי רבי יוסי צנשים: **דנין** שחיטה משחיטה ואין דנין שחיטה ממיביחה. הקשה

הר"ר נתן דגני תשלומי ד' וה' (ב"ק דף ע"ג). ממחיבי רבנן בשחיטה שאינה ראויה כגון שחט צנצנת או לעבודת כוכבים צנוצנת ע"י אחר ובשחט ונמצאת טרפה והתם הוה ליה לנילף טעמיה מטעמיה דוטבחמו כתיב וי"ל דהתם דנין טעמיה בעצירה משחיטה לעצירה ואין דנין טעמיה דעצירה מטעמיה דהיתר והכא אינטיריך למימר דנין שחיטה משחיטה אפי' אם נמצאת הראשונה טרפה דהו שחיטת היתר אבל אם נמצאת השנייה טרפה שהיא שחיטת עצירה לא היה צריך לטעמא דשחיטה משחיטה א"י"ל דנין דבר הנאמר צניני והכא הנאמר צניני ולא מטבח טבח ודבר שלא נאמר צניני וא"ע"ג דהו טעמיה מטעמיה והכא נמי מני לטעמיה הכי אלף דכלאו הכי משני ספיר א) וא"ת דצריש פ"ב דיצמות (דף י"ז): אמרינן דנין אחים מאלים ואין דנין אחים מאלים א"ע"ג דאחים דבני יעקב לא נאמר צניני וי"ל דכיון דליפנין הכא דשמה שחיטה תו אית לן למימר כלל דוכתי דשמה שחיטה וליכא למימר דלדרכה נילף טעמיה מטעמיה התם דלא שמה שחיטה וכן נאמר כלל דוכתי דהא כיון דאיכא למימר הכי ואיכא למימר הכי אית לן למימר דנין דבר הנאמר צניני מדבר הנאמר צניני אבל אי

לאו דליפנין הכא שחיטה משחיטה הוה ילפינן בארבעה וחמשה (ב"ק דף ע"ג). טעמיה מטעמיה א"ע"ג דלא נאמר צניני כדאיתא נמי ביצמות וא"ת ור"מ למה ליה לנילף משחוטין חוץ נילף מנופיה דלוחו ואת בנו נוהג צדקשים א"ע"ג דלאו שחיטה ראויה היא דהא הו מוחסר זמן וי"ל דיתא ליה לנילף משחוטין חוץ משום דמנופיה איכא למידיחי דלא אסר רחמנא אוחו ואת בנו צדקשים אלף שראשון קדשים ושני חולין דשחיטה ראויה היא: **ואין** דנין חולין מקדשים. ומ"מ צדקשים נמי פטר בשחיטה שאינה ראויה א) משום דיעקר קרא דלוחו ואת בנו בחולין כתיב ותימה דצפרק תמיד נשחט (פסחים דף סג). תנן רבי שמעון אומר השוחט פסח צ"ד על החמץ לשמו חייב שלא לשמו פטור ומפרש צקונטרס משום דהו פסול ור"ש לטעמיה דלמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה והשתא התם הוה ליה לנילף משחוטין חוץ דשמה שחיטה דהויל קדשים מקדשים: **ורבי** שמעון אשר יאכל בת"ב. אבל אם לא אשר יאכל מטעמיה לא גמר משום דלא דמי שפיכה לטעמיה כמו שחיטה לטעמיה ב) הקשה הר"ר אליעזר ממניין צימא דהאי אשר יאכל אחא למעוטי אוכל שאין אחא יכול להאכילו לאחרים כדדריש רבי שמעון מכל האוכל אשר יאכל צפרק המנחות והנסכים (מנחות דף ע"ג ק"א): וצפרק העור והרוטב (לקמן דף קטנ). ומריבין אפילו עוף טמא כיון דמותר בהנאה וי"ל דהתם כתיב מכל האוכל דמרכה כל אוכל אפילו אסור בהנאה ואתא אשר יאכל למימר שיהא מותר בהנאה אבל הכא לא כתיב כל אשר יאכל משמע המותר לישראל לאכול:

אלא ספק איש ספק איש. ודוחה יוס טוב גמור: **ור' יוסי**. דלא שפיכה ליה הא פירכה משום דאזיל לטעמיה דלמר אפילו אשה ודאית תקעה וא"ע"ג דלא מייחייבא אבל בכסוי דלילו יעינן דבהמה היא ציו"ט אסור לככות כו' מספק לא מחללין וליה יו"ט: **סומכות רשות**. וא"ע"ג דלא מייחייבא ולא אמרינן עבודה עובדת צדקשים. והכא נמי לא אמרינן מחללת יוס טוב היא: **ולמאי דקאמרי רבנן נמי**. דלפני דאסרה לזקוק וטומטום דספק הוא דוחה אית ליה פירכה למשוכה שלהם: **מה לקיעט שופר שכן ודאה דוחה שמה צמקדש**. לפיכך ספיקה דוחה יוס טוב צגבולין: **האמר בכסוי** שאין ודאו דוחה שמה כלל: **הא נשאר יליי נהגא**. צממיה: **מתנני'** חיה **ועוף הנסקלין**. כגון שנרצבו וגמל דנין ושחטין: **וחכמים פוטרין**. דשחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה וא"ע"ג דבכסוי שפיכה כתיבה אפילו הכי אשר יאכל כתיב. וטעמיה דרבי מאיר מפרש צגמלא: **נב' ראה רבי דני** אין [לי] עליהן תשובה והשיב רבי אלעזר [הקפר] ברבי תשובה: **מתנני'** השוחט ונמצאת טרפה והשוחט לעבודת כוכבים והשוחט חולין בפנים וקדשים בחוץ חיה ועוף הנסקלים רבי מאיר מחייב וחכמים פוטרין: **השוחט בידו הנוחר והמעקר פטור מלככות: נב' אמר רבי חי**א בר אבא א"ר יוחנן ראה רבי דבריו של ר"מ באותו ואת בנו ושנאו בלשון חכמים ודרבי שמעון בכסוי הדם ושנאו בלשון חכמים מאי טעמא דרבי מאיר באתו ואת בנו אמר ר' יהושע בן לוי גמר שחיטה שחיטה משחוטין חוץ מה התם: **שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה** האף הכא נמי שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה ורבי שמעון מאי טעמא

א"ר מני בר פטיש גמר י מטבח טבח והכין מה להלן שחיטה ראויה אף כאן שחיטה ראויה ור"מ נמי ליגמר מטבח דנין שחיטה משחיטה ואין דנין שחיטה ממיביחה א) מה נפקא מינה הא תנא דבי רבי ישמעאל ב) ושכ הכהן ובא הכהן זו היא שיבה זו היא ביאה הני מילי היכא דליכא דרמי ליה א) אבל איכא דרמי ליה מדדמי ליה ילפינן ורבי שמעון נמי ליגמר משחוטין חוץ דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים ור' מאיר אטו אותו ואת בנו בקדשים מי לא נהיג היינו דקאמר רבי חי"א ראה רבי דבריו של רבי מאיר באתו ואת בנו ושנאו בלשון חכמים מאי טעמא דר' מאיר בכסוי הדם אמר ר' שמעון בן לקיש ג) גמר שפיכה שפיכה משחוטין חוץ מה להלן שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה אף כאן שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה ורבי שמעון א) אשר יאכל כתיב ורבי מאיר ההוא ב) למעוטי עוף טמא הוא דאתא ורבי שמעון עוף טמא מאי טעמא דלאו בר אכילה הוא טרפה נמי לאו בר אכילה הוא והיינו דאמר רבי חי"א ראה רבי דבריו של רבי שמעון בכסוי הדם ושנאו בלשון חכמים אמר רבי אבא לא

זכא הכהן. צנגעי צמים כתיב וילפינן מינה גוריה שזה צמרת כהניס) נאמר ושכ הכהן ונאמר זכא הכהן מה שיבה חולץ וקולה וטח ונתן לו שבע אף ציאה כו' וכבר פירשתי יפה בעירובין א) (בבב"ד מעבדין) (דף נ"א): **בשחוטין חוץ כתיב** (ויקרא י"ז) דס שפך: **לא**

לאו דליפנין הכא שחיטה משחיטה הוה ילפינן בארבעה וחמשה (ב"ק דף ע"ג). טעמיה מטעמיה א"ע"ג דלא נאמר צניני כדאיתא נמי ביצמות וא"ת ור"מ למה ליה לנילף משחוטין חוץ נילף מנופיה דלוחו ואת בנו נוהג צדקשים א"ע"ג דלאו שחיטה ראויה היא דהא הו מוחסר זמן וי"ל דיתא ליה לנילף משחוטין חוץ משום דמנופיה איכא למידיחי דלא אסר רחמנא אוחו ואת בנו צדקשים אלף שראשון קדשים ושני חולין דשחיטה ראויה היא: **ואין** דנין חולין מקדשים. ומ"מ צדקשים נמי פטר בשחיטה שאינה ראויה א) משום דיעקר קרא דלוחו ואת בנו בחולין כתיב ותימה דצפרק תמיד נשחט (פסחים דף סג). תנן רבי שמעון אומר השוחט פסח צ"ד על החמץ לשמו חייב שלא לשמו פטור ומפרש צקונטרס משום דהו פסול ור"ש לטעמיה דלמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה והשתא התם הוה ליה לנילף משחוטין חוץ דשמה שחיטה דהויל קדשים מקדשים: **ורבי** שמעון אשר יאכל בת"ב. אבל אם לא אשר יאכל מטעמיה לא גמר משום דלא דמי שפיכה לטעמיה כמו שחיטה לטעמיה ב) הקשה הר"ר אליעזר ממניין צימא דהאי אשר יאכל אחא למעוטי אוכל שאין אחא יכול להאכילו לאחרים כדדריש רבי שמעון מכל האוכל אשר יאכל צפרק המנחות והנסכים (מנחות דף ע"ג ק"א): וצפרק העור והרוטב (לקמן דף קטנ). ומריבין אפילו עוף טמא כיון דמותר בהנאה וי"ל דהתם כתיב מכל האוכל דמרכה כל אוכל אפילו אסור בהנאה ואתא אשר יאכל למימר שיהא מותר בהנאה אבל הכא לא כתיב כל אשר יאכל משמע המותר לישראל לאכול:

א) מגינה טו: עירובין
15: ר"ה לב. נקדושין ל"ג.
ב) לעיל ח. ס. א. א) נלקטין
(טו. א.) ד. ב"ק קו"ג:
ג) בכורות לב. עירובין
נא. מסכת יג. יבמות י:
נדה כב: יומא ב: טיר
ה. הרויח ח: מנחות ד.
מ"ה: א) נמלוע פסכה ז'
ז) נ"ל צמי שהוליוהו.
ח) ונ"ע תוס' כחמות ל.
ד"ה ור"ש תוס' ב"ק ע"א:
ט) עין
תוס' לעיל ט' ד"ה קדשים.

תורה אור הש"ס

1. וקרא יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים הביתה וטבח טבח והבן בי אחי יאכלו האנשים בצדקיהם:
2. ושב הבחן ביום השביעי וקרא והבן פשה תגבע בקירת הבית: ויקרא די לט הבא הבחן וקרא והבן פשה תגבע בבית צרעת מנאקרת הוא בטבח טבח הדאי: ויקרא די מדו.
3. ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הנר בחובם אשר יצדו ציד חיה או עוף אשר יאכל ופשר את דמו ובסודו יעקור: ויקרא די י'

מוסף רש"י

ונמצאה בידו. שלא מדעת (עירובין כ"ג) כגון על ידי פנימה סמין לו שיהיה או דרכה (עירובין י"ז). ונבחר. מדעת, ולכן נחמה שקופעה לאלוהים מנחמה ועד החמה (שם). ומעקר. סימנין, וצמח קלי לטעונה כתיב כגון צני ואל (שם). פטור מלככות. דכתיב אשר יאכל ושפר וספה. כדלא לאלילה הככות ממנה, ואפילו מאן דמחייב כתיב צמעות ומנחלת ספיכה הכא מודה דשחיטה מיהא בענין, דגמר שפיכה שפיכה משחוטין חוץ והתם שחיטה כתיב (שם). שחיטה שאינה ראויה. לאלילה, האילו ושחטה כהלפתה שמה שחיטה (ב"ק ק"א). זו היא שיבה זו היא ביאה. לזון גוריה שזה זה מזה (יבמות ב: כחכות יג) כלומר ילפינן גוריה שזה משהיה למה כמו דהו מריויה שזה או מרייויה שזה (ג' דלע"ג דלא לנו קרי' להדי, כיון דמרייויה צדיקת כהן משפטי דייעין כהן מריה שזה יבמות י: וכענין מנחות ד. ונ"י שחי' וברובין נג. בארכות.)